

**ŠIAULIŲ „RASOS“ PROGIMNAZIJOS
5-8 KLASIŲ MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO
REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šiaulių „Rasos“ progimnazijos 5-8 klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. V-1142 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. sausio 4 d. įsakymo Nr. V-6 „Dėl nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-982 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos 2011 m. kovo 17 d. Švietimo įstatymo pakeitimu Nr. XI-1281, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, mokyklos susitarimais.

2. Tvarkos apraše aptariami vertinimo tikslai ir būdai, mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo lygmenys ir įgytų kompetencijų vertinimas, mokymosi pasiekimų vertinimo rezultatų panaudojimas ir vertinimas ugdymo procese, baigiantis ugdymo laikotarpiui, mokinių pasiekimų vertinimo fiksavimas ir tėvų (globėjų) informavimas apie mokinių pažangą ir pasiekimus. Šiame apraše mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link, bei ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

3. Apraše vartojamos šios sąvokos:

3.1. **mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas, interpretavimas, apibendrinimas bei naudojimas mokymo(si) kokybei užtikrinti.

3.2. **mokymosi pasiekimai – mokymosi pažanga** (mokinio nuolatinis augimas ir judėjimas išsikeltų mokymosi tikslų link) ir ugdymo rezultatai (mokinių įgytos kompetencijos).

3.3. **įvertinimas** – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

3.4. **įsivertinimas** – paties mokinio (pagal susitartus kriterijus) mokymosi proceso, mokymosi pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas (refleksija), numatant tolesnius savo mokymosi žingsnius.

3.5. **individualios pažangos (idiografinis) vertinimas** – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

3.6. **formuojamasis vertinimas** – cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti.

3.7. **apibendrinamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus temą, skyrių, kursą, modulį, programą. Apibendrinamasis vertinimas – juo patvirtinami mokinio pasiekimai, baigus temą, skyrių, kursą, modulį, programą. Pagal poreikį taikomas tarpinis vertinimas.

3.8. **išorinis apibendrinamasis vertinimas** – Nacionalinės švietimo agentūros organizuojamas vertinimas, vykdamas pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus.

3.9. **kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir (ar) pažangą kaupimas suminiais balais, kreditais ar ženklais, kurie numatytu laiku konvertuojami į pažymį.

3.10. **signalinis įvertinimas** – signalinį įvertinimą mokinys mato einamuoju metu elektroniniame dienynė, kuriame skaičiuojamas mokomojo dalyko įvertinimų aritmetinis vidurkis, leidžiantis mokiniui įsivertinti mokymosi situaciją.

3.11. **kompetencijų vertinimas** – suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

3.12. **vertinimo kriterijai** – mokinių pasiekimus pagal Bendrąsias programas atitinkantys, mokytojų vertinimo metodikoje numatyti užduočių atlikimo kriterijai.

3.13. **kontrolinis darbas** – ne mažiau kaip 30 minučių trukmės savarankiškas įvertinamas darbas, skirtas patvirtinti, kaip mokiniai išmoko tam tikrą dalyko programos dalį (skyrių, temą, kelias temas).

3.14. **testas** – ne daugiau kaip 30 minučių trukmės, kruopščiai pagal nustatytas taisykles parengto klausimų ir/ar užduočių rinkinio, skirto vertinti, matuoti mokinio žinias ar gebėjimus, atlikimas ir įvertinimas.

3.15. **savarankiškas darbas** – savarankiškai atliekamos užduotys, apimančios tik dalį skyriaus, naudojantis informaciniais šaltiniais, mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis. Savarankiško darbo tikslas – įvertinti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.

3.16. **apklausa žodžiu** – tai monologas ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba.

3.17. **apklausa raštu** – greita 15–20 minučių apklausa ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškos.

3.18. **pažymys** – skaitmeniu nusakytas vertinimas pagal dešimties balų sistemą.

3.19. **balai** – mokėjimo įvertinimo skaitmeninis matas nuo 1 iki 10.

3.20. **taškai** – pasiekimų vertinimo matas, kuris naudojamas įvairiuose atsiskaitymuose.

3.21. **įskaityta** – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys pasiekė dalyko programoje numatytą žinių, supratimo ir gebėjimų slenkstinį lygį.

3.22. **neįskaityta** – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys nepasiekė slenkstinio lygio.

3.23. **atleista** – įrašas rašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją, pažymą ir mokyklos direktoriaus įsakymą.

II SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI, BŪDAI IR PRINCIPAI

4. Mokinių mokymosi pasiekimų **vertinimo tikslai**:

4.1. padėti mokyti;

4.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus.

4.3. valdyti ugdymo proceso kokybę.

5. Mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie **vertinimo būdai**:

5.1. Formuojamasis vertinimas – mokinio pažangos skatinimui, stebėjimui ir vertinimui ugdymo procese teikiamas grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymąsi, nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pasirinkti veiksmingiausius ugdymo metodus, siekiant kuo geresnių rezultatų. Šio proceso metu mokytojas stebi mokinių mokymąsi, pataria, pozityviai komentuoja mokinio veiklą (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui raštu, t. y. parašydamas komentarą), skatina pačius mokinius vertinti savo mokymosi eigą, nustatyti, ar jau pasiekti mokymosi tikslai ir uždaviniai. Viena iš formuojamojo vertinimo dalių yra esamos situacijos įvertinimas, kuris padeda mokytojui suprasti, ką mokiniai jau moka ir geba, kaip toliau planuoti ugdymą. Formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymiu, jis teikia duomenis, kurių pagrindu mokytojas mokiniui teikia kokybinį grįžtamąjį ryšį apie tolesnius jo mokymosi žingsnius. Formuojamasis vertinimas apima:

5.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

5.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

5.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

5.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

5.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę.

5.2. Apibendrinamasis vertinimas – juo patvirtinami mokinio pasiekimai, baigus temą, skyrių, kursą, modulį, programą. Apibendrinamasis vertinimas sukuria sąlygas konstruktyviai kelti ugdymo tikslus ir pa(si)rinkti tinkamus mokymo ir mokymosi būdus, pateikti pasiekimų įrodymus mokiniui, vaiko atstovams pagal įstatymą, mokytojams. Vidiniu apibendrinamuoju vertinimu mokytojas apibendrina mokinio mokymosi pasiekimus, jo rezultatus fiksuoja pažymiu ar kita forma. Išoriniu apibendrinamuoju vertinimu užtikrinamas patikimas, duomenimis grįstas ugdymo proceso grįžtamasis ryšys. Suteikia galimybę šalies mastu informuoti bendruomenę apie tai, kaip sekasi siekti užsibrėžtų nacionalinių švietimo tikslų. Išorinis apibendrinamasis vertinimas taip pat naudojamas patvirtinti mokinių pasiekimus, baigiant pagrindinio ugdymo programą.

5.2.1. Mokyklos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą (atskiros temos, skyriai, poskyriai, kt.), kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per pusmetį arba mokslo metus. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai ir kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

5.2.1.1. būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

5.2.1.2. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

5.2.1.3. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai turi vienodai interpretuoti pasiekimų lygių reikalavimus;

5.2.1.4. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniams prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

5.2.1.5. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

5.2.1.6. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms;

5.2.1.7. remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

5.2.1.8. vertinti už tai, ką mokinys atliko;

5.2.2. išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus (NMPP).

5.3. **Įsivertinimas** – paties mokinio mokymosi proceso, mokymosi pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, numatant tolesnius savo mokymosi žingsnius.

6. Vertinimas ugdymo procese apima formuojamąjį ir mokyklos vidinį apibendrinamąjį vertinimą. Mokykloje taikomos formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo praktikos turi palaikyti mokymąsi, derėti tarpusavyje ir užtikrinti sąlygas visiems vertinimo tikslams realizuoti.

7. **Vertinimo principai:**

7.1. **tikslingumas** – vertinimo metodai atitinka mokymo(si) turinį;

7.2. **atvirumas ir skaidrumas** – mokiniams žinomos (į)vertinimo procedūros, vertinimo formos ir vertinimo kriterijai;

7.3. **objektyvumas** – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pradinio, pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

7.4. **informatyvumas** – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė;

7.5. **aiškumas** – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

III SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

8. Vertinimas mokykloje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir mokyklos) ir nacionaliniu lygmenimis, kurie turi derėti tarpusavyje ir sudaryti bendrą sistemą:

8.1. asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

8.2. tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

8.3. bendruomeninis klasės lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymosi(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turtingas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

8.4. bendruomeninis mokyklos lygmuo apima pedagoginės bendruomenės sukurta ir / ar sutartą vertinimo sistemą ir / ar tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekdami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

8.5. nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

9. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis, mokiniai ugdosi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose, kompetencijos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais.

10. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami mokytojo pasirinktu būdu: pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar raštiniu komentaru.

11. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo sieikinių link:

11.1. ugdymo sieikinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir mokyklos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo sieikiniai;

11.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto sieikinio;

11.3. prasmingų mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas.

12. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys:

12.1. įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ugdymo procese teikiamas grįžtamasis ryšys, kuris skatina mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

12.2. grįžtamasis ryšys apie kompetencijų ūgtį teikiamas pirmą kito pusmečio savaitę žodžiu ir/ar raštu, įrašas fiksuojamas el. dienyne, mokinio asmeninės pažangos (MAP) segtuve.

12.3. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti gali būti pasitelkiamas ir kaupiamasis vertinimas, kuris remiasi mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojiui patogia forma.

V SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE IR BAIGIANTIS UGDYMO LAIKOTARPIUI

13. Mokytojas planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

13.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

13.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

13.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

13.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

13.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

13.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

13.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

13.8. nuosekliai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

13.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) (raštu, žodžiu) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

13.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

13.11. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

13.12. vertinant mokinių pasiekimus, kaupiami mokinio pasiekimų įrodymai. Suplanuoto mokymosi etapo pabaigoje įrodymai apibendrinami parašant pažymį. Rinkdami mokinio pasiekimų įrodymus, mokytojai vadovaujasi mokykloje priimtais ir su mokiniais aptartais susitarimais.

14. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą, pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiais ar įskaitomis:

Pasiekimų lygis	Įvertinimas	
Aukštesnysis	10	Įskaitytas
	9	
Pagrindinis	8	
	7	
Patenkinamas	6	
	5	
Slenkstinis	4	Neįskaityta
Nepatenkinamas	3	
	2	
	1	

15. Mokytojas vertina mokinių pasiekimus ir pažangą pagal pagrindinio ugdymo bendrąsias, pritaikytas ir individualizuotas programas.

16. Pažangai ir pasiekimams vertinti taikomas formuojamasis (žodžiu ir raštu), apibendrinamasis vertinimas ir mokinių įsivertinimas.

17. Kasdien mokant ir mokantis taikomas formuojamasis ir kaupiamasis vertinimas:

17.1. mokytojas periodiškai – žodžiu ar raštu – pateikia mokiniams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie mokinių pasiekimus ir daromą pažangą;

17.2. vertinant žodžiu naudojami būdai: individualus pokalbis, padrąšinimas, pagyrimas, pritarimas, nurodymas. Atsižvelgiant į skirtingų gebėjimų mokinių mokymosi sunkumų pobūdį mokinių galima vertinti ne žodžiu, o raštu;

17.3. vertinant pažymiu el. dienyne rašomi komentarai. Privaloma komentuoti neigiamus įvertinimus;

17.4. Kaupiamasis vertinimas susideda iš namų darbų vertinimo, veiklos pamokoje vertinimo, papildomų darbų vertinimo. Kaupiamieji balai konvertuojami į pažymį pagal ugdomojo dalyko vertinimo aprašą.

17. Apibendrinamasis vertinimas taikomas pasibaigus pusmečiui – orientuojamasi į bendrojoje ugdymo programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių kriterijus:

17.1. vertinimai įrašomi el. dienyne;

17.2. pusmečių ir metiniai įvertinimai turi būti įrašomi ne vėliau kaip paskutinę pusmečio ar mokslo metų dieną;

17.3. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų įvertinimas atsižvelgiant į pusmečio vertinimų vidurkį;

17.4. fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas arba įrašas „neįskaityta“ („neįsk.“), jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos (praleido 50 proc. ir daugiau dalyko pamokų) ir iki pusmečio pabaigos neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų, kt.), nedemonstravo pasiekimų, numatytų bendrosiose ugdymo programose;

17.5. dorinio ugdymo mokinių mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas pažymiu. Pasiekimų lygiai ir įvertinimai pažymiu

pagrindiniame ugdyme siejami: slenkstinis lygis – 4, patenkinamas lygis – 5–6, pagrindinis lygis – 7–8, aukštesnysis lygis – 9–10. Mokinių įvertinimai viešai tarpusavyje nelyginami;

17.6. gyvenimo įgūdžių, modulių, už socialinės – pilietinės veiklos įgyvendinimą per pusmetį (surinkus 10 val.) pasiekimai įrašomi atitinkamose dienyno skiltyse nurodant „įskaityta“. Jei mokinys visą privalomą socialinės – pilietinės veiklos valandų skaičių surenka per vieną pusmetį „įskaityta“ jam įrašoma į abu pusmečius ir metinis įvertinimas taip pat bus „įskaityta“;

17.7. įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir / ar mokyklos vadovo įsakymą;

18. Metinis pažymys, jei pirmojo ir antrojo pusmečio pažymiai skiriasi vienu balu, išvedamas visų per mokslo metus gautų pažymių vidurkis, apvalinant mokinio naudai. Jei mokinys antrąjį pusmetį padarė pažangą, metinis vertinimas rašomas toks, koks yra antrojo pusmečio įvertinimas (mokinio naudai).

19. Jei bent vieno pusmečio fiksuotas įvertinimas nepatenkinamas arba įrašas „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas kaip nepatenkinamas arba „neįskaityta“ („neįsk.“).

20. Mokinys privalo turėti teigiamus abiejų pusmečių ir metinį vertinimą. Jei mokinys turi bent vieną nepatenkinamą įvertinimą, jis negali būti keliamas į aukštesnę klasę:

20.1. jei mokinys turi nepatenkinamą pusmečio įvertinimą, jam yra sudaromas 2 mėnesių laikotarpio atsiskaitymo grafikas, rengiamas mokymo(si) pagalbos planas, kurio įgyvendinimą koordinuoja ugdymo skyriaus vedėjas;

20.2. apibendrinus mokinio pasiekimus ir konstatavus ugdomojo dalyko nepatenkinamą lygį, skiriami papildomi vasaros darbai:

20.2.1. jei mokiniui skiriamas papildomas darbas, Vaiko gerovės komisijos posėdyje mokytojas, mokinys ir jo tėvai (globėjai, rūpintojai) susitaria dėl papildomo darbo atlikimo trukmės, konsultacijų, atsiskaitymo datos, rengiamas mokymo(si) pagalbos planas, kurio įgyvendinimą koordinuoja ugdymo skyriaus vedėjas;

20.2.2. jei mokinio papildomas darbas buvo įvertintas nepatenkinamu įvertinimu arba praėjo nustatytas laikas, kada mokinys turėjo atsiskaityti (atlikti papildomą darbą), mokytojas aptaria situaciją su skyriaus vedėju, keliamas klausimas pedagogų tarybos posėdyje. Pedagogų taryba teikia siūlymą mokyklos direktoriui dėl mokinio kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti ugdymo programą.

21. Mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir, jei reikia, koreguoja ugdymo procesą.

22. Metodinėse grupėse mokytojai analizuoja pusmečių rezultatus, aptaria mokymo metodus ir strategijas, mokymosi užduočių ir priemonių tinkamumą, ugdymo tikslų realumą.

23. Kontrolinių darbų organizavimo tvarka ir vertinimas:

23.1. kontrolinis darbas, testas – ne mažesnės kaip 30 min. trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas dalyko programos dalies (temos, kelių temų, skyriaus, logiškai vientisos dalies, savarankiškai išmoktos dalies) išmokimui patikrinti;

23.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami bent prieš 2–3 dienas. Su mokiniiais aptariama kontrolinio darbo struktūra, jo tikslai, vertinimo kriterijai. Mokytojai įrašo kontrolinių darbų datas į el. dienyno skiltį „Atsiskaitomieji darbai“;

23.3. per dieną organizuojamas tik vienas kontrolinis darbas ir vienas savarankiškas darbas arba du savarankiški darbai, kurių trukmė 30 ir daugiau minučių. Šie darbai turi būti fiksuojami el. dienyno skiltyje „Atsiskaitomieji darbai“;

23.4. skirtingų gebėjimų mokiniai kontrolinį darbą gali rašyti pas spec. pedagogą arba klasėje su specialisto pagalba ar be jos. Jeigu darbas rašomas pas spec. pedagogą, ant kontrolinio darbo turi būti užrašas „Darbą atliko pas spec. pedagogą“. Mokiniai gali naudotis įvairia papildoma medžiaga, informacija, jiems mažinamas užduočių skaičius, pateikiami kiekvienos užduoties atlikimo pavyzdžiai;

23.5. kontroliniai darbai įvertinami ir jų rezultatai mokiniams paskelbiami per dešimt darbo dienų;

23.6. kontrolinių darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais, pasidžiaugiama jų sėkmėmis, nesėkmės aptariamoms individualiai ir numatomi būdai mokymosi spragoms šalinti;

23.7. jei nepatenkinamai įvertinami du ir daugiau atsiskaitomieji darbai iš eilės, mokytojas aptaria nesėkmes ir galimybes jas ištaisyti, priima sprendimus kartu su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) ir pagalbos mokiniui specialistais, rekomenduoja lankyti konsultacijas;

23.8. kontrolinius darbus rekomenduojama neorganizuoti paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmąją dieną po mokinių atostogų ar šventinių dienų.

24. 5 klasių mokiniams taikomas dviejų mėnesių adaptacinis laikotarpis: pirmą mėnesį pažymiai nerašomi, antrą mėnesį rekomenduojama nerašyti nepatenkinamų įvertinimų.

25. Naujai atvykusiems mokiniams taikomas mėnesio adaptacinis laikotarpis, rekomenduojama nerašyti nepatenkinamų įvertinimų.

26. Mokiniui, grįžusiam į mokyklą po ligos, taip pat taikomas adaptacinis periodas (galioja individualus mokinio ir mokytojo susitarimas). Adaptacinis laikotarpis priklauso nuo ligos trukmės, sudėtingumo ir kt.

27. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių vertinimas:

27.1. 5–8 klasių mokinių, ugdomų pagal pagrindinio ugdymo pritaikytą arba individualizuotą bendrąją programą, pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiais ar įskaitomis. Mokytojas privalo pritaikyti arba individualizuoti bendrąją programą atsižvelgiant į konkretaus mokinio individualius gebėjimus, į Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas. Mokytojas privalo kuo lanksčiau pritaikyti / individualizuoti ugdymo turinį, darbo metodus ir būdus, mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijus. Mokymosi procese (pamokų, atsiskaitomųjų darbų metu) suteikti mokiniui galimybes (esant poreikiui) naudotis papildomomis priemonėmis, siekiant kiekvieno mokinio įgalinimo dalyvauti ugdymosi procese, siekti asmeninės pažangos. Jei mokinyš gauna nepatenkinamus arba aukščiausius balus mokytojas privalo koreguoti savo parengtą pritaikytą / individualizuotą programą, įvertinti taikomų darbo metodų ir būdų veiksmingumą ir kt.;

27.2. vertindami SUP mokinių pažangą ir pasiekimus, mokytojai remiasi apibrėžtais Bendrosiose programose numatytais ugdymosi pasiekimais, konkrečiam mokiniui pritaikytoje / individualizuotoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais ir vadovaujamosi tais pačiais pažangos vertinimo kriterijais, juos atitinkamai pritaikant / individualizuojant;

27.3. du kartus per mokslo metus (baigiantis pusmečiui) mokytojas pateikia pritaikytose / individualizuotose programose informaciją apie SUP turinčių mokinių pasiekimus, padarytą ar nepadarytą pažangą, numatytus pasiekimus ir kt.;

27.4. jei mokinyš daro akivaizdžią pažangą ir jo pasiekimai yra aukštesni nei patenkinamo pasiekimų lygmens, Vaiko gerovės komisijos posėdyje, bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais), svarstoma galimybė atsisakyti programos pritaikymo;

27.5. Vaiko gerovės komisijos posėdyje nagrinėjami atvejai, susiję su mokinių patiriamais sunkumais siekiant ugdymosi pažangos: siekiama išsiaiškinti priežastis, sąlygojančias nepatenkinamą rezultatą;

27.6. mokinių pusmečių ugdymo rezultatai aptariami Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.

28. Tėvams (globėjams, rūpintojams) informacija pateikiama raštu (vertinant mokinių atliktus darbus sąsiuvinuose), žodžiu (tėvų konsultacijų ir individualių konsultacijų metu), įrašais el. dienyne. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją gali pateikti ir mokyklos direktoriaus ar / ir Pedagoginės psichologinės tarnybos paskirti švietimo pagalbos specialistai bei mokyklos administracijos atstovai.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO FIKSAVIMAS IR INFORMAVIMAS

29. Mokinių atsiskaitomieji darbai vertinami pagal bendrą vertinimo skalę.

Pasiekimų lygis	Balai	Balai (procentais)	Trumpas apibūdinimas
Aukštesnysis	10 (dešimt)	91-100	Puikiai
	9 (devyni)	80-90	Labai gerai
Pagrindinis	8 (aštuoni)	70-79	Gera
	7 (septyni)	60-69	Pakankamai gerai
Patenkinamas	6 (šeši)	50-59	Vidutiniškai
	5 (penki)	40-49	Patenkinamai
Slenkstinis	4 (keturi)	30-39	Pakankamai patenkinamai
Nepatenkinamas	3 (trys)	20-29	Nepatenkinamai
	2 (du)	1-19	Blogai
	1 (vienas)	Darbas nepateiktas, nusirašytas arba plagijuotas	Labai blogai

30. 5–8 klasių mokinių mokymosi pasiekimai fiksuojami el. dienyne, sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose, mokytojo individualiuose užrašuose.

31. Kokybinius kompetencijų įrodymus (darbus, įvertinimus, įsivertinimus, komentarus, refleksijas) mokiniai kaupia mokinių asmeninės pažangos (MAP) aplankuose.

32. El. dienyne mokytojai per pusmetį įvertinimus rašo vadovaudamiesi formule: dalyko pamokų skaičius per savaitę kart 2 plius 1.

33. Mokinių darbų tikrinimas:

33.1. tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai);

33.2. tikrinami visi kūrybiniai darbai, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos. Atsižvelgiant į skirtingų gebėjimų mokinių mokymosi sunkumų pobūdį, klaidos gali būti neakcentuojamos;

33.3. tikrinamos savarankiškai atliktos užduotys;

33.4. pratybų sąsiuvinuose užduotys tikrinamos dalyko mokytojo pasirinktais būdais;

33.5. namų darbai tikrinami dalyko mokytojo pasirinktais būdais.

34. Tėvams (globėjams, rūpintojams) informacija apie mokinio pasiekimus teikiama reguliariai:

34.1. el. dienyne;

34.2. sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose.

34.3. individualių pokalbių metu, esant reikalui, asmeniškai suderinus laiką.

34.4. tėvų susirinkimų metu (ne mažiau kaip du kartus per mokslo metus).

34.5. trišalių pokalbių metu (du kartus per mokslo metus).

35. Informaciją apie gresiantį nepatenkinamą mokomojo dalyko pusmečio ar metinį įvertinimą rekomenduojama pateikti bent prieš mėnesį iki pusmečio (metinio vertinimo) pabaigos: mokytojas el. dienyne rašo pranešimą (informaciją) mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) ir informuoja administraciją (skyriaus vedėją) ir Vaiko gerovės komisiją (komisijos pirmininką).

VII SKYRIUS VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ ATSAKOMYBĖ

36. Mokytojai:

36.1. planuoja ir atlieka mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą ugdymo procese, fiksuoja (el. dienyne, mokytojo užrašuose) vertinimo informaciją, informuoja mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokyklos administraciją, pagalbos mokiniui specialistus apie mokinių pasiekimus ir mokymosi sunkumus;

36.2. trišalių pokalbių metu, du kartus per metus, (mokytojas – mokinys – tėvai (globėjai, rūpintojai) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus, elgesį, kompetencijų ugdymą ir pamokų lankomumą;

36.3. pedagogų tarybos posėdyje, metodinėse grupėse mokytojai analizuoja pusmečio ir metinio mokymosi pasiekimų rezultatus, priima sprendimus dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų ir uždavinių įgyvendinimo. Diagnostinių testų, nacionalinių patikrinimų rezultatai aptariamieji metodinėse grupėse.

37. Mokiniai:

37.1. kartu su mokytojais aptaria vertinimo kriterijus, vertinimo tvarką, du kartus per mėnesį yra vertinami ir patys įsivertina savo pasiekimus ir pažangą, planuoja tolesnį mokymąsi.

37.2. analizuoja savo mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria pusmečio sėkmes ir nesėkmes paskutinę pusmečio pamoką, planuoja tolesnį mokymąsi ir pažangą, pildydami mokinio asmeninės pažangos (MAP) aplanką.

38. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai):

38.1. laiku gauna pateikiamą informaciją apie vaiko mokymosi pažangą ir pasiekimus;

38.2. domisi vertinimo kriterijais ir tvarka;

38.3. dalyvauja mokyklos organizuojamuose visuotiniuose ir klasės tėvų susirinkimuose;

38.4. tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuojamos atvirų durų dienos. Tėvai (globėjai, rūpintojai) gali individualiai konsultuotis su mokytojais dėl savo vaiko mokymo(si), dalyvauti mokytojų organizuojamuose trišaliuose pokalbiuose (tėvai – vaikas – mokytojas).

39. Mokyklos administracija prižiūri pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo ir panaudojimo įgyvendinimą, užtikrina vertinimo dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą.

VIII SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

40. Vertinimo rezultatai naudojami ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

41. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija, kuri naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

42. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

43. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami mokyklos, savivaldybės, nacionalinio lygmens rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiams vadybiniais sprendimams priimti.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Aprašas tvirtinamas progimnazijos direktoriau įsakymu.

45. Su 5-8 klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami susirinkimų metu, el. dienynu.

46. Aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.

47. 5-8 klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas gali būti keičiamas atsižvelgiant į ugdymo proceso pokyčius reglamentuojančius dokumentus.

48. Pridedama 19 vertinimo pamokose tvarkos priedų.
